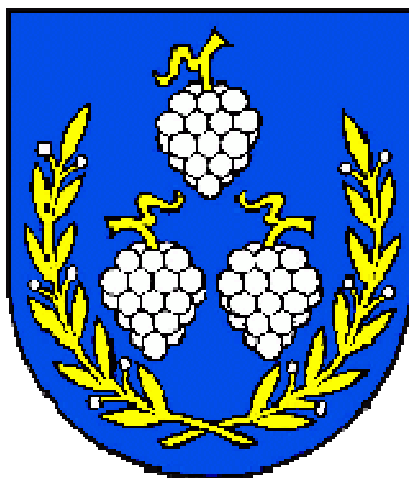

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRIEKOPA

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa na roky 2017 - 2025
Územné vymedzenie:	Košický kraj, Okres Sobrance
Dátum schválenia:	
Dátum platnosti:	2017 -2025
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	

Tabuľka č. 1 – Základné informácie o obci

Základné údaje	
Kraj	Košický
Okres	Sobrance
Región	Zemplín
Obec	Priekopa
Prvá písomná zmienka	1418
Nadmorská výška	285
Rozloha	1266 ha
Počet obyvateľov	290
Hustota obyvateľstva	22,91
PSČ	07261
Štatistická územná jednotka	522970
Adresa obecného úradu	Priekopa 100, 072 61 Porúbka pri Sobranciach
Telefón	056/6522283
E-mail	ocupriekopa@lekosonline.sk
Web	www.priekopa-obec.sk
IČO	00 325 686
DIČ	2021232774

Zdroj: Obec Priekopa, ŠÚ SR k 31.12.2015

Obsah

1.	Úvod	5
1.1.	Zámer spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.....	5
1.2.	Harmonogram spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	6
1.3.	Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce 7	
1.4.	Východiskové a koncepcné dokumenty.....	8
2.	Analytická časť.....	11
2.1.	História obce	12
2.2.	Prírodné podmienky.....	12
2.3.	Ľudské zdroje	15
2.4.	Ekonomické zdroje	17
2.5.	Materiálne a fyzické zdroje	18
2.6.	Technická infraštruktúra	22
2.7.	Životné prostredie.....	23
2.8.	Samospráva	25
2.9.	Rozpočet obce	25
2.10.	Analýza externého prostredia	26
2.11.	STEEP Analýza	28
2.12.	SWOT Analýza	29
3.	Strategická časť.....	33
3.1.	Vízia obce	33
3.2.	Formulácia a návrh stratégie	34
4.	Programová časť.....	39
4.1.	Opatrenia a projekty	39
4.2.	Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov.....	41
5.	Realizačná časť.....	46
5.1.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	46
5.2.	Systém hodnotenia a monitorovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	47
5.3.	Akčný plán.....	49
6.	Finančná časť	51

6.1. Indikatívny finančný plán počas celej realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	51
6.2. Viac zdrojové financovanie jednotlivých projektov	52
6.3. Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	56
7. Záver	58
8. Povinné prílohy Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa.....	59
8.1. Príloha č. 1	59
8.2. Príloha č. 2	60
8.3. Príloha č. 3	61

1. Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa s výhľadom do roku 2025 je základný a kľúčový dokument pre riadenie obce, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľských subjektov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území a formuluje svoju predstavu o budúcnosti. Bol spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. Je to strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce určuje strategické ciele a priority rozvoja obce. Je nástrojom na napĺňanie vízie smerovania a rozvoja obce a vychádza zo základných parametrov Koncepce územného plánu obce.

1.1. Zámer spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa bol spracovaný ako strategický dokument pre rozvoj a riadenie obce, ktorý je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PRO dáva obec najavo svoj záujem o svoju budúcnosť ako aj budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PRO získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja. Spracovaný PRO je jedným zo základných princípov politiky Európskej únie – princíp programovania. PRO oprávňuje obec uchádzať sa o finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov Európskej únie a iných dostupných zdrojov.

Formulár č. Ú 1 – Zámer spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

Zámer spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa na roky 2017 – 2025
Forma spracovania	Pracovníkmi samosprávy Externí odborníci – spolupráca
Riadenie procesu spracovania	Pracovné skupiny zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií. Zapojenie podnikateľských subjektov pôsobiach na území obce. Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou prebiehala prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informácie boli umiestňované na webovom sídle obce, boli predkladané na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.
Obdobie spracovania	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bol spracovaný v období 07/2016 – 12/2016 Harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Financovanie spracovania	Náklady spojené so spracovaním Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce boli hradené z vlastných zdrojov.
---------------------------------	---

1.2. Harmonogram spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Harmonogram spracovania PRO bol vypracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, stanovenie cieľov, úloh vo všetkých oblastiach života obce. Harmonogram spracovania PRO bol odhadnutý na 7 mesiacov. Nasledujúca tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PRO.

Formulár č. Ú 3 – Harmonogram spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce v roku 2016

Termín	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.
Úvod								
Analytická časť								
Strategická časť								
Programová časť								
Realizačná časť								
Finančná časť								
Záver								

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny. Nasledujúcim krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie podkladov pre analytickú časť bola ďalším krokom. Ex post hodnotenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce z minulého obdobia bolo potrebné pre získanie vstupných informácií do programovej časti. Spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení vyústilo do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je výstupom strategickej a programovej časti. Finančný rámec pre realizáciu a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavuje finančnú časť spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

1.3. Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Od prvého kroku prípravy spracovania dokumentu bola verejnosť obce zapojená do tohto procesu. Občania obce boli oslovení dotazníkom pre prípravu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa na roky 2017 - 2025, obyvatelia obce boli informovaní prostredníctvom internetovej stránky obce o stave spracovania. Prostredníctvom dotazníkového prieskumu sa osobne podieľali na stanovení hlavných cieľov a úloh pre predstaviteľov obce a o smerovaní rozvoja obce.

Formulár č. Ú 7 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PRO

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov	áno		
Internetové stránky	áno		
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

Formulár č. Ú 4 - Zoznam členov pracovných skupín

Funkcia	Meno, priezvisko
Gestor	Ing. Peter Sekerák, starosta obce
Koordinátor	Ing. arch. Marianna Bošková Ing. Monika Bajuzíková
Zástupca obecného zastupiteľstva	Mgr. Erika Demčáková, zástupca starostu

1.4. Východiskové a koncepcné dokumenty

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Programový rozpočet obce na obdobie rokov 2015-2017
- Záverečný účet obce Priekopa za rok 2015
- Koncepcia územného plánu obce Priekopa

Regionálnej úrovni

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Územný plán VÚC Košického kraja
- Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja na roky 2014 - 2020 (RIÚS KSK)

Národnej úrovni

- Partnerská dohoda - definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné využívanie fondov EÚ. Jedná sa o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky Operačné programy SR pre programovacie obdobie 2014-2020.
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020 identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR.
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programovacie obdobie 2014 – 2020.
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP).

Nadnárodnej úrovni

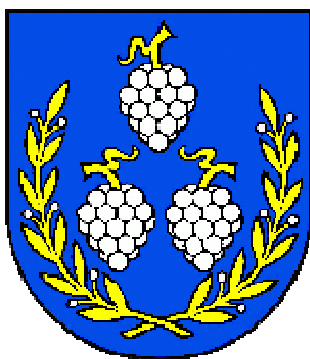
- Stratégia EÚ 2020
- Spoločný strategický rámec Európskej komisie
- Nariadenia Európskej komisie
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+
- Národný (regionálny) rozvojový plán – hlavný dokument pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy – taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovali problémové celky, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie z EÚ.
- Regionálne operačné programy.

Všetky strategické dokumenty sú spracované vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti. Obec Priekopa má pri napĺňaní svojich cieľov a priorít hospodárskeho a sociálneho rozvoja možnosti využívať nasledujúce operačné programy a ostatné dotačné schémy:

Tabuľka č. 2 - Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Partnerská dohoda SR 2014-2020	2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	národná	www.mpsr.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	národná	www.employment.gov.sk
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	národná	www.opzp.sk
Operačný program Efektívna verejná správa	2020	národná	www.minv.sk/?opevs
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK	2020	regionálna	www.po-kraj.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

ANALYTICKÁ ČASŤ
PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO
ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE PRIEKOPA

2. Analytická časť

Tabuľka č. 3 – Základná charakteristika obce

Základná charakteristika obce Priekopa (k 31.12.2015)	
Názov okresu	Sobrance
PSČ	072 61
Prvá písomná zmienka	1418
Celková výmera územia (km ²)	12,66
Kód obce	522970
Názov kraja	Košický
Telefónne smerové číslo	056
Nadmorská výška m n. m.	285
Hustota obyvateľstva na km ²	22,91

Zdroj: ŠÚ SR

Obec Priekopa leží na západnom úpätí Popriečného vrchu v údolí Kruhovského potoka v nadmorskej výške okolo 285 m n. m, pri št. hranici s Ukrajinou. Nachádza sa 7 km východne od okresného mesta Sobrance. Podľa administratívneho členenia patrí do Košického kraja a okresu Sobrance. Katastrom obce preteká vodohospodársky významný tok Kruhovský potok, Čierťažský potok, Priekopský potok, bezmenný ľavostranný prítok Breznického potoka rkm zaústený cca 3,050, Gazdovský potok.

Rozloha katastra územia je 1265,8894 ha, na základe čoho môžeme obec zaradiť medzi stredne veľké obce okresu Sobrance. Na východe susedí so št. hranicou Ukrajina, na severe s obcou Koňuš, na juhu s obcou Vojnatina na juhovýchode s obcou Porúbka.

Kataster obce leží severne od rozvojovej osi: východoslovenská rozvojová os prvého stupňa - Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hr. s Ukrajinu. Nachádza sa v suburbárnom pásme mesta Sobrance. Je typickým vidieckym sídlom na okraji mesta Sobrance, ktoré pre osídlenie vo svojom okolí saturuje potreby vyššieho občianskeho vybavenia a poskytuje pracovné príležitosti. Väzby obce na mesto sú podporené aj komunikačným prepojením po ceste III/3802 v trase Vojnatina - Priekopa.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré je vzdialené 7 km a mesto Michalovce vzdialené 33 km. Katastrálne územie obce Priekopa hraničí spolu s 3 obcami. Na severnej strane katastrálne územie obce Koňuš, na západnej strane katastrálne územie obce Vojnatina na južnej strane s katastrálnym územím obce Porúbka. Východná časť k.ú. je ohraničená štátnou hranicou s Ukrajinou.

2.1. História obce

Obec Priekopa leží na západnom úpätí Popriečného vrchu v údolí Kruhovského potoka v nadmorskej výške 285 m. Keď kráľ Žigmund v roku 1418 potvrdil šľachticom z Michaloviec a Tibavy vlastníctvo ich dedičných a kúpených majetkov, na panstve Tibava im patrila aj dedina Priekopa.

Z obsahu listiny je zrejmé, že táto dedina jestvovala už pred rokom 1418. Je síce evidentné, že jej názov je totožný so slovenským slovom priekopa, ale ten nič neprezrádza o čase a vzniku tamojšieho sídliska. Isté však je, že názov mal prvotne funkciu chatárskeho názvu a až následne sa stal názvom dediny.

Vzhľadom na zemepisnú polohu dediny, vývoj osídlenia najbližšieho okolia, ako aj na to, že sa Priekopa nevyskytuje medzi zdanenými dedinami v roku 1427, predpokladáme, že vznikla začiatkom 15. storočia. V roku 1427 tamojší sedliaci ešte užívali právo nezdanenia v časovej lehote okolo 15 - 20 rokov. Predpokladáme tiež, že ju založili usadlíci so šoltýsom podľa zákupného práva. Šoltýstvo sa v Priekope udržalo ešte v druhej polovici 16. storočia.

V 15. až 17. storočí boli zemepánmi dediny šľachtici z Michaloviec, Tibavy, ale aj z Čičaroviec a iný. K dedine patrila mlyn, o ktorom je správa z roku 1437. V tomto roku tam hospodáril 27 poddanských domácností. Z nich sa postupne väčšina odsťahoval. V roku 1567 jedna sedliacka domácnosť hospodárila na celej, ďalších 5 na polovičných, takže boli zdanené od 3,5 porty. V roku 1588 štyri domácnosti hospodárili na polovičných, dve na štvrtinových usadlostiach, preto boli zdanené od 2,5 porty.

V poslednej štvrtine 16. storočia sa do dediny prisťahovali noví obyvatelia a dedina vzrástla. V roku 1599 v nej bolo 23 obývaných poddanských domov a dom šoltýsa. Na prelome 16. a 17. storočia bola Priekopa opäť stredne veľkou dedinou, pričom mala takmer len poddanské obyvateľstvo. V 17. a začiatkom 18. storočia poddaných a domov ubúdalo, dedina sa zmenšovala. V roku 1715 boli len štyri a v roku 1720 päť sedliackych domácností. V chotári sa nachádzali aj vinice. Priekopa mala slovenských obyvateľov. V severozápadnom susedstve Priekopy jestvovala v 14. až 16. storočí dedina Čertiž, ktorá neskôr zanikla. V novodobej histórii obec mala najvyšší počet obyvateľov v povojnových rokoch, kde obec evidovala 655 občanov, ktorí sa postupne odsťahovali čo sa ustálilo na konci 20. storočia na počte 305 občanov. Tu je nutné spomenúť obec Priekopa ako progresívne sa rozvíjajúcu aj keď s menšou mierou zamestnanosti v okolí obce čo núti občanov hľadať si prácu v zahraničí, či vzdialenejších miestach Slovenska.

2.2. Prírodné podmienky

Geomorfológia

Podľa geomorfologického členenia (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) patrí územie okresu Sobrance (kde patrí aj obec Priekopa) do troch oblastí: Nízke Beskydy, Vihorlatsko - gutinská oblasť a Východoslovenská nížina. Z hľadiska geomorfologických pomerov (Atlas SSR, 1980) patrí územie okresu Sobrance do zlomovo vrásavej štruktúry flyšových Karpát, ktorá je zastúpená prechodovými morfoštruktúrami vrchovín a pahorkatín oblasti Nízkych Beskýd. Oblasť Východoslovenská nížina patrí do subprovincie Veľká Dunajská kotlina a provincie Východoslovenská

panva. V okrese Sobrance je zastúpená celkami Východoslovenská pahorkatina a Východoslovenská rovina.

Sklon reliéfu (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa na území okresu Sobrance pohybuje v rozpätí od <1,0 0 do 21,0 0. V oblasti Východoslovenskej pahorkatiny sa sklon reliéfu pohybuje v rozpätí od <1,1 0 do 6,0 0 v smere sever - juh.

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce je bohaté na vodné toky a svojou zložitou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Riešené územie spadá do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Riečna sieť je stromovitá až peristá. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiacie o vlne spätnej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia. Zo svahov Popričného v riešenom území stekajú potoky Petrovský potok a Orechovský potok. Režim všetkých tokov je podmienený kombináciou zdrojov, z ktorých sú toky dotované, a to atmosférickými zrážkami a podzemnými zdrojmi – jedná sa teda dažďovo-snehový typ odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra (odvádzajú zrážkové vody). Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri riešenej obce sú priaznivé podmienky na získanie zdrojov podzemných vôd. Celé pohorie Vihorlat patrí v súčasnosti medzi významné lokality akumulácie povrchových a podzemných vôd. Tento fakt bol potvrdený už aj v minulosti Nariadením vlády vtedajšej SSR zo 6. februára 1987 o prirodzenej akumulácii vôd v pohorí Vihorlat.

Klimatické pomery

Klimaticky patrí územie obce do teplej klimatickej oblasti "T" priemerne 50 a viac letných dní za rok s denným max. teploty vzduchu ≥ 25 0C.

Priemerná ročná teplota vzduchu je na základe dlhodobého pozorovania (1979-2008) v januári do 2,4 0C a v júli do 20,3 0C, priemerné ročné úhrny zrážok sú 622 mm a priemerná rýchlosť vetra je 1,9 m.s⁻¹, s prevládajúcim severozápadným prúdením. Vývoj priemerných teplôt, rýchlosti vetra a úhrnu zrážok sú zaznamenané na staniciach Vysoká nad Uhom, Kamenici nad Cirochou a Orechová. V monitorovanej stanici v obci orechová bolo zaznamenané v roku 2007: priemerná teplota 11,2 0C, priemerná rýchlosť vetra 1,4 m/s, úhrn zrážok 752,3 mm (zdroj: SHMU).

Pôda

Údaje o hlavných pôdných jednotkách sú spracované podľa Bonizačného systému pôd SR (VÚPOP Bratislava).

Pôdne typy podľa k.ú. Obec Priekopa - kambizeme, litozeme a rankre.

Tabuľka 4: Prehľad HPIJ

Pôdny typ	Charakteristika
FMG	Fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
FMG	Fluvizeme glejové, ťažké
FM	Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké
KMm, KMI	Kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
KM	Kambizeme (typ) plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké
KM	Kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-250, stredne ťažké
LI, RN	Litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy), obsah skeletu v celom profile nad 80%, alebo s výskytom horniny do 0,1m

V záujmovom katastrálnom území obce sú zastúpené hnedé lesné pôdy, občasne rankre. Hnedá lesná pôda má prívlastok od hnedej farby horizontu (B), produktu hnednutia, čo je súčasne najtypickejší znak týchto pôd. Vyvinutá je na rozličných pevných i sypkých horninách a rôznych geomorfologických tvaroch. Vyznačuje sa silným zvetrávaním primárnych silikátov a tvorbou ílových minerálov. Zrnitostne a minerálnym zložením závisí od materskej horniny. Biotická aktivita je slabá až silná a značne ovplyvňuje morfológiu predovšetkým horizontu A.

Rankrová pôda v riešenom území tvorí subtyp rankrová pôda andosolová. Tento subtyp má vysokú akumuláciu humusu v celom profile. Vyvinul sa na andezitových aglomerátových tufoch. Má vysoký obsah skeletu, je štruktúrny, kyprý, prevzdušnený a priepustný.

Vlastné svahové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité a piesčito-hlinité. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď.

Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: na alúviu potokov a na málo sklonitom predhorí Vihorlatu zväčša ako orné pôdy, smerom k lesným komplexom pohoria sa zvyšuje zastúpenie trvalých trávnych porastov

Rastlinstvo a živočíšstvo

Územie sa zaraďuje do fytogeografickej oblasti západokarpatskej flóry, obvod predkarpatskej flóry, okresu Vihorlatské vrchy a južná časť okresu Sobrance do oblasti panónskej flóry, obvodu eupanónskej flóry, okresu Východoslovenská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je výrazom súčasného ekologického potenciálu krajiny. Zobrazuje prirodzené rastlinstvo, ktoré by sa v budúcnosti postupne vytvorilo, keby človek prestal vegetačný kryt svojou činnosťou ovplyvňovať. V záujmovom území je možné identifikovať nasledovné:

Dubové a jedľovo - bukové lesy kvetnaté - zahrňuje klimaxové eutrofné bukové a zmiešané jedľovo - bukové lesy na hornej hranici podhorského stupňa a v horkom stupni na všetkých geologických podložiach, s výbornými hlbokými štruktúrnymi, intenzívne prehumóznymi, trvalo čerstvými pôdami a s bohatým, obyčajne viacvrstvovým bylinným podrastom. V stromovom poschodí výrazne

prevláda buk lesný. Rovnocoennou drevinou je jedľa biela. Objavuje sa aj dub zimný, hrab obyčajný, brest horský, jaseň štíhly, lipa malolistá a zriedkavo smrek obyčajný.

Podhorské bukové lesy - zahrňuje floristicky chudobné bukové a dubovo - bukové, zriedkavejšie jedľové lesy v podhorskom stupni, na minerálne chudobných, silikátových kryštálických horninách, s prevahou kyslomilných a oligotrofných druhov v bylinnom poschodí. Pokrývajú obyčajne skalnaté svahy, ostré hrebene, odvodnené plošiny a vrcholy kyslých hornín, tzv. tvrdoše. Dominujú: buk lesný, hrab obyčajný, dub zimný. Krovinné poschodie: jarabina vtáčia, breza previsnutá, breza biela a borievka obyčajná.

Karpatské dubovo - hrabové lesy - zahrňuje mezofilné zmiešané listnaté lesy na rôznych druhoch podložia, s prevahou pôd typu hnedých pôd, menej rendzín, ilimerizovaných pôd, hnedozeme a čierníc. Prevládajú: dub zimný a hrab obyčajný. Častú sú javor poľný, lipa malolistá, lipa veľkolistá a čerešňa vtáčia. Krovinné poschodie tvoria: zemolez obyčajný, svíb krvavý, lieska obyčajná, zob vtáčí, hloch jednozemenný.

Tabuľka č. 5: Súčasná krajinná štruktúra územia obce

Kategória SKŠ	podiel %	výmera v celom k.ú. (ha)
orná pôda	5,31	67,28
vinice	2,81	35,58
záhrady	1,63	20,66
ovocné sady	0	0,00
trvalé trávne porasty	19,80	250,63
lesná pôda	64,58	817,5529
vodné plochy a toky	0,52	6,60
zastavané plochy a areály	1,06	13,50
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	3,28	41,50
Spolu	100,00	1265,8894

V kat. území obce Priekopa sa podľa katastra nehnuteľnosti nachádzajú lesné pozemky o výmere 817,5529 ha z celkovej výmery k.ú. 1265,8894 ha čo predstavuje lesnatosť 65%.

V k.ú. obce sú štyri subjekty, ktoré hospodária podľa programu starostlivosti o lesy: Lesný celok (LC) Porúbka a Hlivišťa neštátne – vlastnícke celky (VC) súkromné lesy Nižná Rybnica - 37,23 ha, PS LS Bežovce - Kristy - 0,33 ha; LP Priekopa LS PS Priekopa – 578,13 ha, LC Lesy Porúbka – správca a obhospodarovateľ - Lesy SR, š.p. OZ Sobrance 201,86 ha –neštátne neodovzdané.

2.3. Ľudské zdroje

Nasledujúca časť prezentuje vývoj a štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, prírastok, úbytok, migračné saldo, národnosť, náboženstvo.

Obyvateľstvo, národnosť, vzdelanostná štruktúra

K 31.12.2013 žilo v obci Priekopa 298 obyvateľov, čo predstavuje 1,31 % z celkového počtu obyvateľov okresu Sobrance. Ženy tvorili 50,34 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1 265,89 ha, priemerná hustota osídlenia 23,3 obyv./na 1km².

Tabuľka č. 6: Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2013 (stav k 31.12.)

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2013
--------------	------	------	------	------	------	------

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

Počet obyvateľov	493	393	309	323	297	298
Prírastok obyvateľov	- 100	- 84	+ 14	- 26	+ 1	
Index rastu	79,72	78,62	104,53	91,95	100,34	
Ø ročný prírastok	- 2,03 %	- 1,94 %	+ 0,45 %	- 0,80 %	+ 0,16 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala do roku 1991 výrazný pokles počtu obyvateľov. Po roku 1991 až 2011 dochádza k striedavému vývoju – nárast a úbytok obyvateľov. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od – 2,03 % do + 0,45 %. Obec je zaradená medzi sídla stagnujúce. V roku 2013 sa na celkovom prírastku obyvateľstva + 4 podieľal predovšetkým migračný prírastok (+ 6 prisťahovaných osôb). Prirodzený prírastok dosiahol hodnotu 0.

Tabuľka č. 7 : Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2005 – 2013 (stav k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2005	300	45	224	31	145,16
%	100,00	15,00	74,67	10,33	
2010	274	34	209	31	109,68
%	100,00	12,41	76,28	11,31	
2013	298	27	233	38	71,05
%	100,00	9,06	78,19	12,75	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Priekopa môžeme konštatovať, že ide o postupne starnúcu populáciu obce. Podiel detskej zložky sa postupne znižuje a rovnomerne sa zvyšuje produktívna a poproduktívna zložka. Kým v roku 2005 index vitality dosiahol hodnotu 145,16 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi stabilizovaný typ populácie, v roku 2010 išlo o stagnujúcu populáciu a v roku 2013 s hodnotou 71,05 sa zaradila populácia medzi regresívnu (ubúdajúcu).

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 bol priemerný vek obyvateľov obce 40,34. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 15,86 %, učňovské a stredné bez maturity 32,07 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 27,93 % a vysokoškolské 8,28 % obyvateľstva, bez vzdelania sa uvádza 12,76 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda gréckokatolícka cirkev (53,79 %), nasleduje rímskokatolícka cirkev (37,93 %) a pravoslávna cirkev (3,10 %).

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Priekopa 95,86 % obyvateľov slovenskej národnosti. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1%.

Tabuľka č. 8: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľov obce Priekopa podľa SOBD 2011

Dosiahnuté vzdelanie	Počet
Základné	46
Učňovské – bez maturity	50
Stredné odborné bez maturity	43
Úplné stredné učňovské s maturitou	6
Úplné stredné odborné s maturitou	61
Úplne stredné všeobecné	11

Vyššie odborné	3
Vysokoškolské bakalárske	4
Vysokoškolské mgr, inž. dokt.	19
Vysokoškolské doktoranské	1
Bez vzdelania	37
nezistené	9
Celkom	290

Zdroj: ŠÚ SR

Prognóza vývoja obyvateľstva

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Priekopa sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Tabuľka č. 9: Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

Rok	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Priekopa	298	304	319	335	352	369

2.4. Ekonomické zdroje

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Sobrance od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 47,97 % z celkového počtu, v roku 2011 to bolo 42,10 %. Pre porovnanie Košický kraj vykazoval v roku 2001 47,90 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 45,35 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 290 obyvateľov obce tvorilo 136 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 46,89 % z celkového počtu obyvateľov (okres Sobrance 45,06 %). Ženy tvorili 38,23%. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 34 osôb. Za prácou odchádzalo do zamestnania 94 obyvateľov obce (okrem dôchodcov). Najviac ľudí odchádzalo za prácou v oblasti verejnej správy (17), nasledovalo odvetvie výroby z gumy a plastov (8), pestovanie plodín a chov zvierat, lesníctvo a ťažba dreva (5).

Tabuľka č. 10: Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet	Počet ekonomicky aktívnych osôb	Počet nezamestnaných
------	-------	---------------------------------	----------------------

	obyvateľov celkom	celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Priekopa	290	136	46,89	34	25,00

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ sa môže očakávať pre navrhované obdobie nárast poproduktívnej zložky populácie. Okres Sobrance (kam územne spadá obec Priekopa) bude patriť medzi najstaršie okresy na východnom Slovensku s najväčším úbytkom obyvateľstva. Z hľadiska migrácie sa podľa spomínanej prognózy budú obyvatelia tohto okresu sťahovať najmä do okresov západného Slovenska, pričom tieto pomerne výrazné hrubé migračné toky nebudú kompenzované protismerným migračným pohybom.

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci nemožno predpokladať, ten bude závisieť od ponuky pracovných príležitostí v okresnom meste Sobrance, ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu a cezhraničnej spolupráce.

2.5. Materiálne a fyzické zdroje

Zariadenia občianskej vybavenosti

Vybavenosť obce je na dobrej úrovni. Poskytuje miestnym obyvateľom, ale aj návštevníkom priemerný komfort. Obec sa sústavne snaží o vylepšenie kvality života. Obytné plochy a plochy občianskej vybavenosti zaberajú podstatnú časť zastavaného územia obce. Prevláda zástavba izolovaných rodinných domov. V obci sa nenachádza základná škola ani materská škola. V obci sa nenachádzajú potraviny, ale tieto služby nachádzajú obyvatelia obce v okresnom meste Sobrance. Svojím obyvateľom poskytuje svoje služby obecný úrad. Súčasťou budovy obecného úradu je kultúrny dom, v ktorom sa konajú svadby, plesy, krstiny, rôzne iné oslavy, spoločenské podujatia. V obci v súčasnosti nie sú poskytované služby spojené s predajom potravín a lekárska služba. Možno konštatovať, že obecné budovy a objekty, ako Obecný úrad, Kultúrny dom sú v pôvodnom stave a v súčasnosti je potrebná ich rekonštrukcia a modernizácia. V obci sa nachádza Dom smútku.

Tabuľka č. 11 – Občianska vybavenosť

1.	Obecný úrad
2.	Kultúrny dom
3.	Židovský cintorín
4.	Obecný cintorín
5.	Dom smútku
	Potraviny, pohostinstvo nie iba v stave umŕtvenej rekonštrukcie

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

Rozvoj bývania -bytový fond

Urbanistickú skladbu obce je možné zaradiť k dedinskej zástavbe. V obci výrazne prevláda 1 – 2 podlažná zástavba rodinnými domami (prevažne povojnová zástavba). Zástavba povojnová, je v

súčasnosti čiastočne rekonštruovaná. V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945.

Okrem toho sú tu zachované domy predstavujúce typickú ľudovú architektúru z konca minulého a začiatku tohto storočia. Túto zástavbu reprezentujú trojpriestorové domy z nepálenej tehly z prvej tretiny 20. Storočia.

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 109 domov, z toho:

- trvale obývaných 85 domov,
- neobývaných 24 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali z:

- 83 rodinných domov,
- 1 - iné budovy.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 16 určených na rekreáciu,
- 1 nespôsobilé na bývanie,
- 1 uvoľnený na prestavbu,
- z iných dôvodov.

Bytový fond tvorilo v obci spolu 109 bytov, z ktorých bolo 85 trvale obývaných:

- 2 vlastné byty v bytových domoch, ?
- 77 bytov vo vlast. rodinných domoch,
- 3 iné budovy.

Tabuľka č. 12: Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2011(SODB)

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	110	98	90	86	85
Prírastok bytov	- 12	- 8	- 4	- 1	
Počet bytov/1 000 obyv.	266,34	249,36	291,26	266,25	286,20
Okres Sobrance	226,96	253,90	286,90	282,30	289,19
Košický kraj	247,60	273,60	297,90	296,80	295,60
SR			370,0	353,50	321,30

Zdroj. ŠÚ SR, vlastné výpočty

Prognóza vývoja bytového fondu v obci Priekopa

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, hlavne neobývaných domov (24 RD) a zároveň zvýšiť kvalitu a modernizáciu bytového fondu.

Sociálne služby, školstvo

V obci sa nenachádzajú zariadenia predškolských a školských zariadení a ani objekty slúžiace pre sociálne účely

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádzajú zdravotnícke zariadenia, základné zdravotnícke služby pre obyvateľov obce sú najbližšie poskytované v obci Porúbka a následne v meste Sobrance.

Šport a rekreácia

Potrebám športového vyžitia obyvateľov obce slúži volejbalové a futbalové ihrisko. V obci sa nenachádza žiadna športová organizácia, združenie ani spolok.

Kultúra

V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 1953 a v roku 2005 bol zrekonštruovaný. V budove kultúrneho domu je zriadená knižnica a tiež aj obecný úrad.

Obec každoročne organizuje aj niekoľko spoločenských podujatí, ktoré v budúcnosti môžu ovplyvniť jej rozvoj.

Tabuľka č. 13: Prehľad kultúrnych organizácií, spolkov a združení v obci Priekopa

Názov organizácie, spolku, združenia	Dátum vzniku	Počet členov	Vykonávané činnosti
Únia žien	1997	37	Fašiangový ples, pálenie vatry 9. mája, mikulášske posedenie, novoročná kapustnica
Poľovnícke združenie	1953	52	Mimo poľovnícke aktivity, Poľovnícka zábava, Prevencia v teréne
Klub dôchodcov	2001	21	Nevykonáva
Dobrovoľná požiarna ochrana	1997	47	Nevykonáva
Hudobná skupina GOOD ROUD	2007	4	Zabezpečenie svadiieb, zábav a iných osláv

Tabuľka č. 14: Prehľad spoločenských podujatí v obci Priekopa

Názov podujatia	Termín podujatia	Periodicita podujatia	Stručný popis podujatia
Novoročná kapustnica	31. 12.		Spoločné posedenie pri kapustnici
Fašiangový ples	február		Posedenie pri hudbe s kultúrnym programom
Stavanie mája	30. 04.		Zachovanie tradície nosenia a postavenia mája s veselicoú a malým pohostením
Pálenie vatry	08. 05.		Zapálenie vatry so spomienkou na ukončenie 2. svetovej vojny spojené s opekaním
Prevencia v teréne	jún		Posedenie deti s poľovníkmi, Záchranným požiarnym zborom súťaže a vždy malé prekvapenie
Kukuričný futbal	august		Futbalový turnaj okolitých obcí s gulášom a varenou kukuricou pre každého z prítomných zadarmo

Mikulášske stretnutie	december		Prekvapenie so súťažami a odmenami pre deti do 14 rokov s diskotékou a posedením
Silvestrovský stolnotenisový turnaj	31. 12.		Turnaj podľa kategórií s vyhodnotením a ocenením
Volejbalový turnaj	15.09.		Aktívne športové stretnutie žien z okolitých obcí

Na území obce je evidovaná národná kultúrna pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, malý Pomníček dvom partizánom skupiny Veža - Kišovi a Serňákovi, ktorí zahynuli pri prechode frontu v novembri 1944. Nachádza sa na obecnom cintoríne.

V obci sa nachádza gréckokatolícky chrám zasvätený Narodeniu Panny Márie z roku 1912.

V obci Priekopa sa nachádzajú domy, ktoré charakterizujú typickú ľudovú architektúru obce z konca minulého a začiatku tohto storočia. Pôvodné obydlie pozostáva z izby s ohniskom vo vnútri, ďalšia izba - biela - bez ohniska, z druhej strany čierna izba, prístupná z vonku. Niektoré domy miesto zadných izieb mali komoru alebo chlievy. Doma mali často stĺpové podstavenie. Túto zástavbu reprezentujú trojpriestorové domy z nepálenej tehly. Sú to dom so súpisným číslom 19, 28, 94.

Podnikateľské subjekty a inštitúcie

Tabuľka č. 15 – Podnikateľské subjekty

P.č.	Názov organizácie	Oblasť podnikania
1.	PD Koromľa	Poľnohospodárstvo
2.	Fundus Regius s.r.o.	Výroba vína
	SHR Miroslav Andrus	Poľnohospodárstvo

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

Druhé najväčšie zastúpenie má v katastri obce poľnohospodárska pôda – lúky a pasienky (251 ha). Súvisí to s polohou katastrálneho územia na úpätí Vihorlatských vrchov.

Región, v ktorom sa nachádza katastrálne územie obce Priekopa je bohatý na vinohrady a ovocné sady. V samotnom katastrálnom území obce Priekopa sa však nenachádza žiaden ovocný sad. Nachádzajú sa tu však produkčné vinohrady, a to 18 ha, ktoré sú obhospodarované firmou Fundus Regius s. r. o s umiestnením svojich produktov v Národnom salóne výberu vín. Približne 12 ha vinogradov je v súčasnosti určená na likvidáciu.

V minulosti bola obec pomerne známa pestovaním viniča, takže každý občan v obci má vlastný vinohrad v malej miere na vlastné zásobenie. Údajne mala v minulosti krčmu so svojou produkciou v Prahe.

Cestovný ruch

Cestovný ruch je významný ukazovateľ hmotnej a kultúrnej úrovne spoločnosti. Cestovný ruch tvorí významnú zložku národného hospodárstva a poskytuje veľa pracovných príležitostí.

Katastrálne územie obce Priekopa patrí podľa Regionalizácie cestovného ruchu, ktorú navrhlo Ministerstvo hospodárstva SR do Dolnozemplínskeho regiónu cestovného ruchu. Cestovný ruch v tomto regióne má regionálny význam, len pobyt pri vode má význam národný.

Nemá zariadenia cestovného ruchu

2.6. Technická infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Obec Priekopa je napojená cestou III/3802 v trase Vojnatina - Priekopa. V obci Vojnatina sa cesta tr. III. pripája na cestu tr. III/3801 - Tibava - Vojnatina - Porúbka - Koromľa - Husák - Petrovce. V obci Tibava pripája na nadradený dopravný systém - cesta I/19 Košice – Michalovce – Sobrance - Ukrajina.

Cestu III. triedy môžeme charakterizovať ako cestu s miestnym významom, ktorá je v správe Košického samosprávneho kraja (KSK).

Celková dĺžka miestnych komunikácií je 2,5 km. V návrhu ÚPN obce sa jestvujúce miestne komunikácie ponechávajú v pôvodnom stave. Návrh dopĺňa pozdĺž komunikácií pešie a cyklistické trasy, doplnenie plôch pre statickú dopravu.

Z hľadiska zástavby obce, ktorá je vybudovaná pozdĺž miestnej komunikácie, obec nemá vybudovaný zložitý systém peších komunikácií.

Z hľadiska trás cyklistickej dopravy, obec má vybudovanú cyklistickú trasu a to na prepojenie obce s turistickou oblasťou Zemplínska šírava, cez obec Koňuš ako aj zokruhovanie susedných obcí so zámerom v každej lokalite ponúknuť turistovi inú špecialitu kraja v ponuke je aj príprava trasy cez lesné požiarne cesty s napojenosťou na obec Petrovce či existujúcimi vyhlídkami na Východoslovenskú nížinu .

Železničná doprava

V katastrálnom území obce Priekopa nie je zriadená železničná stanica. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Michalovciach, ktoré sú od obce vzdialené 33 km.

Letecká doprava

Zariadenie na prevádzku leteckej dopravy sa v obci nenachádza. Najbližšie letisko sa nachádza pri obci Tibava, ide o regionálne letisko, príp. agroletisko. Blízkosť letiska môže v budúcnosti ovplyvniť aj rozvoj obce Priekopa. Letisko na prepravu osôb štátneho i medzinárodného významu sa nachádza v krajskom meste Košice.

Zásobovanie pitnou vodou

V obci Priekopa je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou "Skupinového vodovodu Sobrance" Zdrojom pitnej vody sú pramene Temľová s povoleným odberu 14 l/s. V obci Priekopa je akumulácia vody zabezpečená vo vodojeme o objeme 50 m³ s kótou dna 332,00 m n.m. a max hladinou 334,50 m n.m. Z celkového počtu obyvateľov 287 bolo v roku 2014 napojených na verejný vodovod 287 obyvateľov.

Kanalizácie a ČOV

V obci Priekopa je vybudovaná verejná kanalizácia v správe VVS a.s. Splaškové vody sú odvádzané do ČOV Vojnatina. Počet EO (projektované parametre 1000EC, skutočnosť 371 EO. Prítok

odpadových vôd do ČOV/ Q24 = 3,14 l/s, skutočnosť 2,1 l/s. Počet napojených obyvateľov k roku 2014 je 287. V obci sa nachádza 3,3 km kanalizačného potrubia.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do Vodohospodársky významný tok Kruhový potok, Čierťažský potok, Priekopský potok, bezmenný ľavostranný prítok Breznického potoka rkm zaústený cca 3,050, Gazdovský potok. Pre uvedené toky nie je v zmysle §46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov orgánom štátnej správy určený rozsah inundačného územia, pričom do doby určenia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie o povodniach v minulých rokoch.

Plyn

Obec Priekopa má vybudovaný rozvod plynu, ktorý je pripojený cez regulačnú stanicu s výkonom RS Tibava 5000 m³/hod, RS Vysoká nad Uhom 3000 m³/hod. Na plyn v obci sú napojené väčšina bytových jednotiek aj keď v menšej miere na zabezpečenie vykurovania.

Energetická sieť

Obce sú zásobovaná elektrickou energiou VN vedením V_543 napojeným z elektrickej stanice 110/22 kV Sobrance. Alternatívne je možné lokalitu zásobovať aj z elektrickej stanice 110/22 kV Michalovce. Pre napájanie odberných elektrických zariadení v záujmovej lokalite sú využívané ako zdroj el. energie 4 trafostanice v majetku VSD, a.s. primárne napájané z VN linky č. V_543. Elektrické rozvody a rozvody verejného osvetlenia sú v obci riešené vzdušnými rozvodmi. V obci sa nachádzajú 4 trafostanice. Verejné osvetlenie v obci zabezpečuje 25 lúčov verejného osvetlenia.

Telekomunikácie a internet

Rozvody telefónnej siete vyhovujú súčasným potrebám. Telekomunikačne je obec súčasťou Regionálneho technického centra Východ. Telefónni účastníci sú pripojení na digitálnu ústredňu, ktorá je v obci Sobrance. Územie obce je pokryté signálmi mobilných operátorov Orange, a.s., a Slovak telekom a O2. V obci je vybudované internetové pripojenie formou optického vlákna v správa LEKOS s. r. o.

Rozhlas a televízia

Rozvod miestneho rozhlasu v obci je prevedený káblovými rozvodmi, reproduktory sú inštalované na oceľových stožiaroch, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu. Signál šírenia televízie je riešený samostatne občanmi ale je aj v ponuke optického vlákna.

3.2.7.Životné prostredie

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Z hydrologického hľadiska územie obce spadá do povodia Bodrogu. Cez katastrálneho územia obce Priekopa preteká vodohospodársky významný vodný tok Kruhový potok, bezmenný ľavostranný prítok Breznického potoka rkm zaústenie cca 3,050, Čierťažský potoka a Priekopský

potok. Na daných tokoch nebolo v zmysle §46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. vyhlásené inundačné územie. Starostlivosť o koryto vodného toku vyplýva z existujúcej legislatívy a spadá do činností Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., Košice, OZ Povodie Bodrogu a Hornádu.

Odpadové hospodárstvo

Obec je v zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. zodpovedná za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území obce.

Kategorizácia a zneškodnenie odpadov musí byť zaistované podľa Zákona č.79/2015 Z.z., zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kategorizácia odpadov je prevedená podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 - KATALÓG ODPADOV. V prípade vyskytnutia odpadov s iným zaradením bude prevedená kategorizácia a likvidácia podľa vyššie uvedeného.

Zber komunálneho odpadu v obci sa realizuje do 110 l zberných nádob (KUKA). Zber odpadu realizuje na skládku nie nebezpečného odpadu zmluvný partner. So separáciou komunálneho odpadu obec začala v roku 2005. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje zmluvný odberateľ. Separovaný zber KO (papier, plasty, textil, kovové obaly a sklo) sa realizuje podľa harmonogramu. Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov.

V obci je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu formou samostatného kompostovania občanmi, ale je potrebné spracovať zabezpečenie spoločného kompostoviska aspoň formou zakúpenia kompostérov pre občanov (BRO) (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

Ovzdušie

Na celkovú kvalitu ovzdušia má vplyv smer emisií z komínov, ktorý závisí od meteorologických podmienok, hlavne od smeru prevládajúcich vetrov. V obci sa nenachádza potencionálny prevádzkovateľ so stredným zdrojom znečistenia nakoľko družstvo, ktoré sa zaoberalo chovom hospodárskych zvierat a čiastočne rastlinnou výrobou je mimo prevádzky a dané znečistenie by nastalo iba pri jeho obnove. Potencionálnymi prevádzkovateľmi s malým zdrojom znečistenia ovzdušia sú osoby právnické aj fyzické s oprávnením na podnikanie. Títo zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Sídlo je plynofikované.

V riešenom území sa nachádzajú plochy, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu:

- Európska sieť chránených území: Natura 2000 - Chránené vtáčie územie (SKCHVÚ035 Vihorlatské vrchy).
- Územie európskeho významu: Územie európskeho významu Morské oko (SKUEV0209).
- Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (NB/2) Vihorlatský prales - Čierťaž - hranice UR.
- Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (NRBc/3) Čierťaž (Popričny)

2.8. Samospráva

Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická alebo fyzická osoba. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia:

- orgánmi obce,
- miestnym referendom,
- zhromaždením obyvateľov obce.

Orgánmi obce sú:

- obecné zastupiteľstvo – 5 poslancov,
- starosta obce.

Pri obecnom zastupiteľstve pôsobia komisie:

- Komisia o ochrane verejného záujmu - 5 člen
- Komisia na ochranu životného prostredia a verejného poriadku – 5 členovia
- Protipožiarna hliadka – 3 členovia
- Evakuačná komisia – 6 členovia
- Protipovodňová komisia – 6 členov.
- Ostatné komisie v plnej miere nahrádza obecné zastupiteľstvo

Tabuľka č. 16: Obecný úrad

Oddelenie	Počet zamestnancov
Pracovník obecného úradu	1
Hlavný kontrolór obce	1

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

2.9. Rozpočet obce

Tabuľka č. 17: Rozpočet obce

Príjmy/Výdavky	Rok 2015	Rok 2016
Bežné príjmy	64 743,39	77 921,64
Bežné výdavky	55 389,46	73 741,51
Kapitálové príjmy	51 898,90	0
Kapitálové výdavky	15 204,80	42 735,51
Finančné operácie - príjmy	0	62 713,47
Finančné operácie - výdavky	1 593,36	117 995,93
Príjmy celkom	116 642,29	140 635,11
Výdavky celkom	72 187,62	134 472,67

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2016. Výsledok rozpočtového hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu obce bol prebytok.

2.10. Analýza externého prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH.
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie.
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov.
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne.
- Úspory na mzdách (ESO).
- Úspory na medzispotrebe (ESO).

Efektívnosť verejných výdavkov

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO.
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc.
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1.
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl.
- Výstavba diaľnic.

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR.
- Zverejňovanie platenia DPPO.

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien.
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce.
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami.

- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce.
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa.
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP).

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov.
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku.

Výskum a vývoj

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3.
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví.
- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie.
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politik regulačného obdobia.
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO.

Prepájanie sústav a sietí

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom.
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom.

Energetická efektívnosť v podnikoch

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy.
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti.

Verejná služba

- Reforma štátnej služby.
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest.
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS.
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa.

Justícia

- Skrátenie dĺžky súdneho konania.
- Elektronický súdny spis.
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR.

2.11. STEEP Analýza

Externé prostredie je prostredie, na ktoré obec nemá vplyv a nemôže ho nijakým spôsobom ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť. Táto analýza predvída budúci možný vývoj a oblasti, ktoré môžu ovplyvniť riešenie problémov, plánov a výziev, ktoré si obec zadefinovala, ako prioritné pre svoj rozvoj.

Tabuľka č.18: STEEP Analýza

Sociálna oblasť	Technologická oblasť	Ekonomická oblasť
Demografické zmeny obyvateľstva	Využívanie IKT, inovácií, kreatívneho priemyslu, moderných alternatívnych technológií	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ, grantov na realizáciu investičných a neinvestičných rozvojových projektov
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zlepšovanie kvality služieb verejnej správy pre verejnosť	Investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov
Nárast kriminality, chudoby, MRK	Rast výskumu, vývoja, inovácií	Dobudovanie infraštruktúry
Ekologická oblasť	Politická oblasť	Hodnotová oblasť
Objavenie dosiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ	Propagácia európskych demokratických princípov, hodnôt, tolerancie, spolupatričnosti a vzájomnej spolupráce
Zhoršenie kvality podzemných vôd a nedostatok pitnej vody	Podpora Vlády SR podnikateľskému prostrediu, cestovnému	Vytrácanie základných morálnych hodnôt, rodinnej a medzigeneračnej súdržnosti,

	ruchu	nárast radikalizmu a extrémizmu
Zhoršenie kvality ovzdušia	Presúvanie kompetencií štátu na samosprávy bez primeranej finančnej podpory	Zmena postojov obyvateľov obce a záujem o veci verejné

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

2.12.SWOT Analýza

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky obce a jej územia z pohľadu vnútorného prostredia. Z pohľadu vonkajších vplyvov boli zadefinované príležitosti a ohrozenia prioritných rozvojových oblastí. Na základe tejto analýzy budú formulované hlavné rozvojové ciele. Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále meniacom sa vonkajšom prostredí, určiť smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu je v súčasnosti pre obec Priekopa nevyhnutná. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov k uskutočneniu rozvojového zámeru a rozbor príležitostí a ohrození z vonkajšieho prostredia (potreby obyvateľov a ostatných subjektov pôsobiach na území obce).

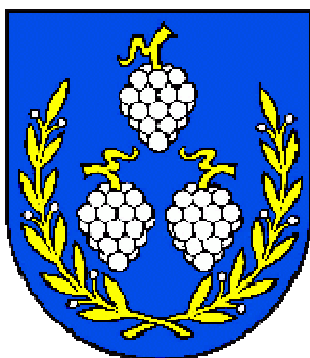
Tabuľka č. 19: SWOT Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
➤ blízkosť obce od mesta Sobrance ➤ vybudovaný vodovod ➤ vybudovaná kanalizácia ➤ vhodné klimatické podmienky a pretrvávajúca tradícia poľnohospodárstva ➤ vhodné podmienky na rozvoj lesného hospodárstva ➤ atraktívne prostredie pre rozvoj cestovného ruchu, agroturistiky, chalupárstva ➤ zastúpenie zariadení občianskej vybavenosti (Kultúrny dom, Dom smútku) ➤ bohaté kultúrne, športové a cirkevné tradície ➤ existencia možného rozvoja športovísk (hracia plocha a multifunkčné ihrisko) ➤ pozitívny prístup samosprávy k zachovaniu prírodného dedičstva	➤ nevyhovujúci technický stav miestnych komunikácií, ich odvodnenie ➤ zastarané verejné osvetlenie a miestny rozhlas, ➤ nedostatočná občianska vybavenosť (služby, obchod) ➤ nedostatočný počet parkovacích miest a odstavných na verejných priestranstvách ➤ nešetrné hospodárenie v lesoch, nedostatočná obnova zelene, neupravené toky potokov ➤ nízky počet malých a stredných podnikateľov v obci ➤ chýbajúca stratégia podpory MSP ➤ nezamestnanosť obyvateľov obce ➤ nepriaznivá kvalifikačná štruktúra nezamestnaných ➤ málo pracovných príležitostí na vidieku ➤ nízka úroveň HDP/obyv. v porovnaní

➤ využívanie aktivačných prác ➤ separácia odpadu ➤ zdravší životný štýl na vidieku ➤ Strategické dokumenty na regionálnej a nadregionálnej úrovni ➤ udržiavanie partnerských vzťahov na miestnej a regionálnej úrovni	s priemerom EÚ ➤ nevybudované zberný dvor a príslušné technické vybavenie pre separovanie odpadu ➤ absencia ubytovacích a turistických zariadení ➤ nedostatočná propagácia obce v oblasti cestovného ruchu ➤ finančne náročná výstavba a rekonštrukcia technickej a dopravnej infraštruktúry ➤ nedostatočné zabezpečenie proti kriminalite a vandalizmu, pre bezpečnosť a ochranu chodcov
Príležitosti	Ohrozenia
➤ dostatok úrodnej pôdy vhodnej na rozvoj poľnohospodárstva ➤ ekologické poľnohospodárstvo (eko farmy) ➤ vysoké kultúrne povedomie obyvateľstva ➤ zvyšujúca sa atraktivita bývania na vidieku a pretrvávajúci vysoký záujem o bývanie ➤ manuálna zručnosť obyvateľov ➤ diverzifikácia ekonomickej základne vidieka využitím prírodných a kultúrnych hodnôt ➤ zlepšenie demografickej štruktúry vytvorením podmienok a zatriaktívením regiónu pre mladé rodiny ➤ rozvoj malého a stredného podnikania súvisiaceho s cestovným ruchom a tradičnými remeslami , s maximálnym využitím podporných programov ➤ širšie využitie súčasného potenciálu športových a kultúrnych zariadení ➤ budovanie cyklistických chodníkov popri cestách ➤ získanie strategického investora do regiónu ➤ rekonštrukcia verejného osvetlenia,	➤ málo investícií pre rozvoj cestovného ruchu ➤ nedostatočný rozvoj podnikateľskej infraštruktúry ➤ nevybudovaná infraštruktúra pre cestovný ruch ➤ odliv mladých kvalifikovaných odborníkov ➤ znižovanie reálnej úrovne príjmov miestnych rozpočtov, čo môže obmedziť financovanie rozvojových projektov z programov EÚ a iných zdrojov ➤ Prejav nestability zamestnanosti obyvateľstva obce ➤ nedostatočná ochota obyvateľstva prispôbiť sa novým podmienkam a nárokom a podpora z ich strany k iniciatívam samosprávy pre rozvoj obce

zníženie energetickej náročnosti ➤ možnosť získania finančných prostriedkov z EÚ a národných zdrojov	
--	--

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

STRATEGICKÁ ČASŤ

PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRIEKOPA

4. Strategická časť

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nadväzuje na analytickú časť. Obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik i vonkajších vplyvov a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia. V spolupráci s miestnymi obyvateľmi boli prostredníctvom dotazníkového prieskumu identifikované silné a slabé stránky dotknutého územia. Zároveň boli stanovené aktuálne príležitosti, ktoré môžu vplývať ako hybná sila na rozvoj a tiež riziká alebo ohrozenia, ktoré by rozvoj spomaľovať alebo v určitých kritických situáciách značne obmedziť. Boli stanovené základné problémové oblasti, ktoré boli premietnuté do identifikácie základných potrieb územia. Pri zohľadnení týchto skutočností bola následne na pracovnom stretnutí navrhnutá strategická vízia územia, ktorá definuje predstavu miestnych obyvateľov o budúcom želanom stave svojho územia.

3.1. Vízia obce

Pri stanovení vízie obce Priekopa sme prihliadali na fakt, že sa pristupuje k dlhodobému horizontu na 10 – 15 rokov. Vízia by mala byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického kraja. V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovo-sektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto:

„Slovensko ako krajina s vysokou kvalitou života občanov vo všetkých regiónoch. Regionálna politika umožňujúca každému regiónu využívať svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, a tým rozvoja Slovenskej republiky ako vysoko vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného štátu, sebavedomého člena Európskej únie.“

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.

Vízia PHSR Košického samosprávneho kraja pre roky 2017 – 2022 je nasledujúca:

„Vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja.“

S ohľadom na vyššie uvedené dokumenty na národnej a regionálnej úrovni, si obec Priekopa určila nasledujúcu víziu:

„Obec Priekopa bude progresívna obec rozvíjajúca sa v oblasti občianskej vybavenosti, technickej infraštruktúry, životného prostredia. Poskytujúca atraktívne prostredie pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj ľudských zdrojov v záujme zvyšovania životnej úrovne svojich obyvateľov.“

3.2. Formulácia a návrh stratégie

V procese prípravy stratégie je pre presnejšie potreby programového obdobia 2016 - 2025 vhodné stanoviť strategický cieľ (globálny cieľ), ktorý povedie k naplneniu dlhodobej vízie rozvoja obce Priekopa zameranej na rozvoj v programovom období 2014 - 2020. V tejto súvislosti je potrebné brať do úvahy hlavné ciele stratégie „Európa 2020“.

Hlavný cieľ	Indikátor
1. Zamestnanosť	
Zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20-64 rokov zo súčasných 65% na minimálne 72%	Miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov
2. Výskum a vývoj	
Dosiahnuť cieľ investovať do výskumu a vývoja 3 % HDP najmä zlepšovaním podmienok pre investície súkromného sektoru do výskumu a vývoja	Hrubé domáce výdavky na vedu a výskum (GERD)výskum
3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť	
Znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 13% v porovnaní s úrovňami z roku 2005	Emisie skleníkových plynov
Zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie o 14%	Podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie
Zvýšiť energetickú účinnosť o 11%	Energetická účinnosť ekonomiky
4. Vzdelávanie	
Znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 6%	Počet ľudí, ktorí predčasne ukončili školskú dochádzku

Zvýšiť podiel obyvateľstva s ukončeným VŠ vzdelaním zo súčasných 27% na minimálne 40%	Počet študentov podľa pohlavia vo veku 30-34 rokov
5. Boj proti chudobe	
Znížiť počet obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2%	Počet ľudí žijúcich pod hranicou chudoby alebo sociálne vylúčené osoby
	Energetická účinnosť ekonomiky

Stratégia zároveň identifikovala nové mechanizmy na povzbudenie rastu a tvorby pracovných miest. Bližšie sa im venuje v 7 hlavných iniciatívach:

Inteligentný rast

- Digitálna agenda pre Európu
- Inovácia v Únii
- Mládež v pohybe

Udržateľný rast

- Európa efektívne využívajúca zdroje
- Priemyselná politika vo veku globalizácie

Inkluzívny rast

- Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta
- Európska platforma na boj proti chudobe

Finančné prostriedky EÚ zamerané na rozvoj vidieka sú zabezpečené z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Spolu so štrukturálnymi fondmi EÚ (EFRR, ESF a KF) a Európskym námorným a rybárskym fondom (ENRF) spoločne predstavujú európske štrukturálne a investičné fondy (ESIF). Z týchto fondov bude podpora EÚ na Slovensku financovaná prostredníctvom nasledovných operačných programov:

- OP Výskum a inovácie
- OP Integrovaná infraštruktúra,
- OP Ľudské zdroje,
- OP Kvalita životného prostredia
- Integrovaný regionálny OP,
- OP Efektívna verejná správa,
- OP Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- OP Rybné hospodárstvo.

Pre stanovenie strategického cieľa obce Priekopa sa zdá najpriateľnejšie prevziať filozofiu a snažiť sa priblížiť k strategickým cieľom vyplývajúcim z Národnej stratégie regionálneho rozvoja

Slovenskej republiky (Uznesenie Vlády SR č. 222, máj 2014). Uvedený materiál je v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi (vrátane dokumentu Európa 2020), v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Partnerskú dohodu SR na roky 2014–2020, v oblasti územného rozvoja je stratégia koordinovaná s Koncepciou územného rozvoja Slovenska. Prostredníctvom nástrojov politiky rozvoja tento dokument nadväzuje aj na realizáciu rozvojových programov financovaných zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov financovania. Aktualizácia národnej stratégie hodnotí východiskový stav a predkladá princípy zásadného smerovania v prioritných oblastiach, na ktoré je potrebné v súlade so stratégiou „Európa 2020“ klásť v regionálnom rozvoji Slovenskej republiky hlavný dôraz.

„Strategickým cieľom rozvoja obce Priekopa do roku 2022 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie:

- kvality života obyvateľov obce,
- jej atraktivity a vybavenosti,
- konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja“.

Formulár – Tabuľka strategických cieľov a opatrení

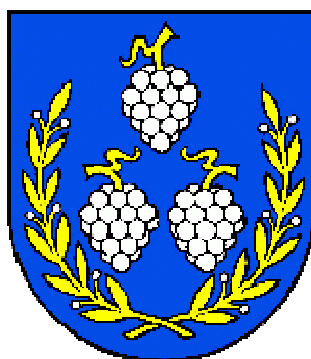
PRIORITNÉ OSI		
PO1	PO2	PO3
Prioritná oblasť – sociálna	Prioritná oblasť – hospodárska	Prioritná oblasť - environmentálna
Cieľom sociálnej oblasti je podporovať rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie.	Cieľom hospodárskej oblasti je zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce a tým zabezpečiť vhodné podmienky pre život miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu.	Cieľom environmentálnej oblasti je realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.
Sociálna starostlivosť	Podnikateľské prostredie a MPS	Environmentálna infraštruktúra
Vytváranie a podpora partnerstiev	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo
	Cestovný ruch	Protipovodňová ochrana

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

Tabuľka č. 27 – Stratégia obce Priekopa na roky 2017 - 2025

PRIORITNÉ OSI		
PO1	PO2	PO3
Oblasť sociálnej starostlivosti a partnerstva	Oblasť podnikateľského prostredia a MSP	Oblasť environmentálnej infraštruktúry
Opatrenie 1.1. Znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce	Opatrenie 2.1. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Opatrenie 3.1. Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd, ovzdušia a energie
Opatrenie 1.2. Rozvoj spolupráce, vytváranie a podpora partnerstiev		
Opatrenie 1.3. Poskytovanie služieb obyvateľom, seniorom, bývajúcim v obci		
	Oblasť technickej infraštruktúry	Oblasť odpadového hospodárstva
	Opatrenie 2.2. Modernizácia dopravnej cestnej (automobilovej a pešej) infraštruktúry.	Opatrenie 3.2. Efektívne odpadové hospodárstvo
	Opatrenie 2.3. Modernizácia a rekonštrukcia obecných budov a priestranstiev.	
	Opatrenie 2.4. Bezpečnosť a ochrana obyvateľov a majetku obce	
	Oblasť cestovného ruchu	Oblasť protipovodňovej ochrany
	Opatrenie 2.5. Zatraktívnenie intravilánu obce	Opatrenie 3.3. Ochrana obyvateľov pred povodňami.
	Opatrenie 2.6. Podpora cestovného ruchu propagovaním a informovanosti o obci	
		Oblasť zvýšenia povedomia obyvateľov - ochrana prírody, krajiny a environmentálnej osvetly
		Opatrenie 3.4 Zlepšenie environmentálneho povedomia obyvateľov

Zdroj: Vlastné spracovanie Priekopa

PROGRAMOVÁ ČASŤ

PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRIEKOPA

Programová časť

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritným oblastiam. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa „**Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, jej atraktivity a vybavenosti, konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvalo udržateľného rozvoja**“.

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa obsahuje celkový prehľad projektov v jednotlivých oblastiach stratégie a základný návrh ukazovateľov je hodnotenie programu rozvoja. Po schválení dokumentu sa pozornosť obce sústreďuje na hľadanie možností financovania jednotlivých projektov a efektívne využívanie týchto možností.

4.1. Opatrenia a projekty

Obec Priekopa sa v nasledujúcom období 2017 – 2025 rozhodla venovať trom prioritným oblastiam a to sociálnej, hospodárskej a environmentálnej. Špecifikácia opatrení a navrhované aktivity a projekty sú uvedené v tabuľke opatrení, projektov, aktivít a priorit podľa oblastí.

Tabuľka č. 28 – Tabuľka priorit, opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

PRIORITNÁ OBLASŤ 1 - SOCIÁLNA OBLASŤ	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
Opatrenie 1.1 Znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce	1.1.1 Spolupráca s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu
	1.1.2 pomoc a podpora mladým pri začatí podnikania a pomoc pri samozamestnávaní
Opatrenie 1.2 Rozvoj spolupráce	1.2.1 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni
	1.2.2 Rozvoj cezhraničnej spolupráce
Opatrenie 1.3. Poskytovanie služieb obyvateľom, seniorom, bývajúcim v obci	1.3.1. Zabezpečenie rozvozu stravy seniorom

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

PRIORITNÁ OBLASŤ 2 HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
Opatrenie 2.1. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti	2.1.1 Vytváranie verejno-súkromných partnerstiev a rozvoj spolupráce verejného a súkromného sektora
	2.1.2 Podpora vzniku malých prevádzok – pravidelné stretnutia s malými podnikateľmi, pomoc pri riešení legislatívnych podmienok
	2.1.3 podpora projektov spolupráce – tvorba spoločných projektov s miestnymi podnikateľmi na podporu podnikania
Opatrenie 2.2. Modernizácia dopravnej cestnej infraštruktúry	2.2.1 Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií a ich odvodnenia
	2.2.2 Výstavba chodníkov a parkovísk, odstavných plôch
	2.2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok
Opatrenie 2.3. Modernizácia a rekonštrukcia obecných budov a priestranstiev	2.3.1 Rekonštrukcia a modernizácia budovy obecného úradu a kultúrneho domu
	2.3.2 Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína
	2.3.3 Rekonštrukcia hracej plochy pre využitie športových podujatí
Opatrenie 2.4. Bezpečnosť a ochrana obyvateľov a majetku obce	2.4.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia, mestského rozhlasu
	2.4.2 Vybudovanie kamerového systému
Opatrenie 2.5. Zatraktívnenie intravilánu obce	2.5.1 Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestranstiev
	2.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny
Opatrenie 2.6. Podpora cestovného ruchu	2.6.1 Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch kultúrneho domu
	2.6.2 Propagačná a osvetová činnosť – tlač letákov a propagačných materiálov, inovácia webovej stránky

PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
Opatrenie 3.1. Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd, ovzdušia a energie	3.1.1 Dobudovanie obecnej povrchovej kanalizácie a jej rozšírenie zabezpečiť kvalitné čistenie odpadových vôd u stavebníkov vinných domčekov a ich osvetla
	3.1.2 Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovaní
Opatrenie 3.2. Efektívne odpadové hospodárstvo	3.2.1 Výstavba zberného dvora a kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia (strojový park, kontajnery, kompostéry)
Opatrenie 3.3. Ochrana obyvateľov pred povodňami	3.3.1 Aktualizácia plánu protipovodňových opatrení
	3.3.2 Úprava koryta miestneho potoka, vybudovanie hate
Opatrenie 3.4 Zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva	3.4.1 Podpora projektov a aktivity v oblasti ochrany prírody a krajiny a environmentálnej osvetly

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

4.2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Ukazovatele výsledkov a dopadov sú spracované v nižšie uvedenej tabuľke. Ukazovatele sú rozdelené do dvoch kategórií:

- Ukazovateľ výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- Ukazovateľ dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Tabuľka č. 29 – Tabuľka ukazovateľov výsledku a dopadu

Názov	Definícia	Informačný zdroj	Merná jed. MJ	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
				2017	2022
Opatrenie 1.1.					
1.1.1 Spolupráca s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu.					
Výsledok	Počet vytvorených projektov	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Počet začlenených dlhodobo nezamestnaných	Samospráva	Počet	0	10
1.1.2 Pomoc a podpora mladým pri začatí podnikania a pomoc pri samozamestnávaní					
Výsledok	Počet vytvorených projektov	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Počet zamestnaných mladých	Samospráva	Počet	0	5
Opatrenie 1.2					
1.2.1 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni					
Výsledok	Počet vytvorených projektov spolupráce	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	nadviazanie partnerských vzťahov a výmena skúseností				
1.2.2 Rozvoj cezhraničnej spolupráce					
Výsledok	Počet vytvorených projektov spolupráce	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	nadviazanie partnerských vzťahov a výmena skúseností				
Opatrenie 1.3.					
1.3.1 Zabezpečenie rozvozu stravy seniorom					
Výsledok	Počet osôb odoberajúcich stravu	Samospráva	Počet	0	10
Dopad	Starostlivosť o osamelých občanov				
Opatrenie 2.1.					
2.1.1 Vytváranie verejno-súkromných partnerstiev a rozvoj spolupráce verejného a súkromného sektora					

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

Výsledok	Počet vytvorených partnerstiev	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	nadviazanie partnerských vzťahoch, účasť súkromného partnera na dianí obce, výmena skúseností				
2.1.2 Podpora vzniku malých prevádzok – pravidelné stretnutia s miestnymi podnikateľmi na podporu podnikania					
Výsledok	Počet stretnutí	Samospráva	Počet	0	5
Dopad	Počet zriadení malých prevádzok	Samospráva	Počet	0	1
2.1.3 Podpora projektov spolupráce – tvorba spoločných projektov s miestnymi podnikateľmi na podporu podnikania v obci					
Výsledok	Počet vytvorených projektov spolupráce	Samospráva	Počet	0	3
Dopad	Počet vytvorených prevádzok poskytujúcich služby obyvateľstvu	Samospráva	Počet	0	2
2.2.1 Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, odvodnenie					
Výsledok	Počet zrekonštruovaných bm	Samospráva	bm	0	1 500
Výsledok	Počet vybudovaných bm	Samospráva	bm	0	1 000
Dopad	eliminácia dopravných kolízií, zlepšenie kvality krytov komunikácií, zníženie poškodzovania majetku obce a obyvateľov, zvýšenie ochrany majetku				
2.2.2 Výstavba chodníkov a parkovísk, odstavných plôch					
Výsledok	Počet vybudovaných chodníkov bm - centrum obce - začiatok obce	Samospráva	Počet	0	102 375
Výsledok	Počet parkov. miest - centrum obce - cintorín	Samospráva	Počet	0	2
Dopad	zvýšenie bezpečnosti chodcov, zvýšenie kvality krytov chodníkov a vytvorenie dostatočného množstva parkovacích miest				
2.2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok					
Výsledok	Počet zrekonš. /vyb. Zastávok	Samospráva	Počet	0	2
Dopad	Zabezpečenie ochrany obyvateľov pred poveternostným vplyvom				
Opatrenie 2.3					
2.3.1 Rekonštrukcia a modernizácia budovy obecného úradu a kultúrneho domu					
Výsledok	Počet zrek. Objektov	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zvýšenie kvality poskytovania služieb, estetická funkcia				
2.3.2 Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína					
Výsledok	Počet zrekonšt. Objektov	Samospráva	Počet	0	1
Výsledok	Areál cintorína	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zvýšenie kvality poskytovania služieb, estetická funkcia				
2.3.3. Rekonštrukcia hracej plochy pre využitie športových podujatí					
Výsledok	Počet zrek. objektov	Samospráva	Počet	0	1

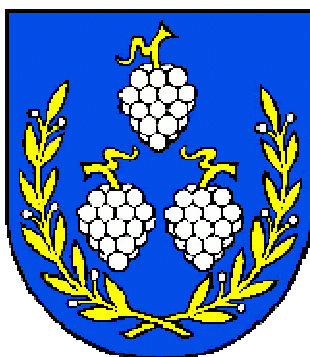
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

Dopad	Zlepšenie stavebnotechnického stavu, zvýšenie kvality povrchov a zariadení, estetická funkcia				
Opatrenie 2.4					
2.4.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia, mestského rozhlasu					
Výsledok	Počet vymenených svetidiel	Samospráva	Počet	0	50
Dopad	Zníženie nákladov na spotrebu el. energie, zvýšenie bezpečnosti chodcov a premávky				
2.4.2 Vybudovanie kamerového systému					
Výsledok	Počet osadených kamier	Samospráva	Počet	0	10
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti občanov, majetku obce a občanov, zníženie výskytu vandalizmu				
Opatrenie 2.5					
2.5.1 Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestorov					
Výsledok	Počet revitalizovaných zón	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zvýšenie atraktívnosti obce, vytvorenie podmienok pre stretávanie obyvateľov obce navzájom pri kultúrnych a spoločenských podujatiach				
2.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny					
Výsledok	Počet vytvorených odd. zón	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	vytvorenie oddychovej zóny pre zlepšenie kvality života obyvateľov				
Opatrenie 2.6					
2.6.1 Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch obecnej knižnice					
Výsledok	Počet vytvorených projektov – podujatí	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	stretávanie sa s občanmi navzájom, zlepšenie medziľudských vzťahov	Samospráva			
2.6.2 Propagačná a osvetová činnosť – tlač obecnej knihy, letákov a propagačných materiálov, inovácia webovej stránky					
Výsledok	Počet vytvorených projektov (aktivít podujatí)	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	zvýšenie povedomia obyvateľstva, zvýšenie atraktívnosti obce v cestovnom ruchu				
Opatrenie 3.1					
3.1.1 Dobudovanie obecnej kanalizácie a jej rozšírenie					
Výsledok	Počet vybudovanej kanalizácie u vinných domčekoch	Stavebník	ks	0	3
Dopad	Zlepšenie životného prostredia, zabránenie nelegálnemu vypúšťaniu odpadových vôd				
3.1.2 Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovania					
Výsledok	Počet zrekonštruov. objektov	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zlepšenie stavebno technického stavu obecného majetku, zníženie energetickej náročnosti, úspora energie				
Opatrenie 3.2					
3.2.1 Výstavba zberného dvora, kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia					
Výsledok	Počet zberných dvorov, množstvo triedených komodít, nákup techniky	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zvýšenie ochrany životného prostredia, eliminácia divokých skládok				

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

Opatrenie 3.3.					
3.3.1 Vypracovanie plánu povodňových opatrení					
Výsledok	Počet vypracovaných plánov	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zvýšenie opatrení proti živelným udalostiam s cieľom ochrany života a majetku				
3.3.2 Úprava koryta miestneho potoka, výstavba hate					
Výsledok	Počet vytvorených projektov	Samospráva	Počet	0	1
Dopad	Zlepšenie technického stavu, zlepšenie prietoknosti miestneho potoka, výstavba hate				
Opatrenie 3.4					
3.4.1 Podpora projektov a aktivity v oblasti ochrany prírody a environmentálnej osvedy					
Výsledok	Počet vytvorených projektov	Samospráva	Počet	0	2
Dopad	zvýšenie povedomia obyvateľstva v oblasti osvedy v oblasti ochrany životného prostredia				

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

REALIZAČNÁ ČASŤ

PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRIEKOPA

5. Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce s formou akčných plánov. Realizácia predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a na úrovni projektov. Realizácia začína po vypracovaní a schválení dokumentu v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas jeho platnosti v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja samospráva (obec, mesto, VÚC). Podľa par. 12 Zákona NR SR č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: „Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja: b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“ Obecny úrad Priekopa má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013, z prípravy a realizácie projektov financovaných z rôznych dotačných titulov v rokoch 2007-2013.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Obecné zastupiteľstvo

Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie zastupiteľstva ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu, vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie obecné zastupiteľstvo, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Starosta

Najvyšším výkonným orgánom obce a jej predstaviteľom je starosta obce. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Vo vzťahu k realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávateľia, fondy a iné).

Obecný úrad

Organizačne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom obecný úrad.

5.2. Systém hodnotenia a monitorovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Proces monitorovania sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov (uvedené v Tabuľke č. 28 – Tabuľka ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu). Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný obecný úrad a za celkovú monitorovaciu správu je zodpovedný starosta. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení. V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia, budú na základe podnetu starostu či komisie obecného zastupiteľstva a materiálu predloženého do komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na programové obdobie 2016 – 2025		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2018	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti	2017	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		pri návrhu na revíziu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
Ad hoc hodnotenie celého programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce alebo jeho časti	2017 – 2025	na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

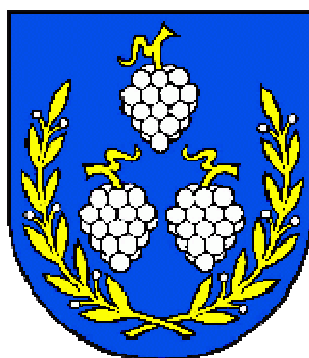
5.3. Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2). Akčný plán bude spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a bude obsahovať všetky projekty všetkých opatrení ako samostatný dokument.

Formulár č. R 1 – Akčný plán na roky 2016 - 2017

Akčný plán pre PO 1 – SOCIÁLNA OBLASŤ			
Opatrenie	Termín	Zodpovedný	Financovanie
	2017	Obec	Fondy EÚ/Obec/Vlastné zdroje
	2018	Obec	Fondy EÚ/Obec/Vlastné zdroje
Akčný plán pre PO 2 – HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
Opatrenie	Termín	Zodpovedný	Financovanie
	2017	Obec	Fondy EÚ/Obec/Vlastné zdroje
	2018	Obec	Fondy EÚ/Obec/Vlastné zdroje
Akčný plán pre PO 3 – ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
Opatrenie	Termín	Zodpovedný	Financovanie
	2017	Obec	Fondy EÚ/Obec/Vlastné zdroje
	2018	Obec	Fondy EÚ/Obec/Vlastné zdroje

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

FINANČNÁ ČASŤ

PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PRIEKOPA

6. Finančná časť

Vecné vymedzenie projektov jednotlivých opatrení sa premieta do finančného plánu. Finančný plán predstavuje indikatívne kvalifikované odhady pre rozpočty jednotlivých projektov, v prípadoch kde to bolo možné priamo rozpočtované náklady. Do riešenia širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie, občania atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a stratégia dosiahnutia stanoveného strategického cieľa vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri realizácii intervencií na území kraja, ktorého predpokladom je vzájomná spolupráca a informovanosť kľúčových aktérov jeho rozvoja. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) predstavujú významný nástroj financovania rozvoja a poznanie presných pravidiel systému ich riadenia a finančného riadenia je pre úspešnosť dokumentu kľúčová. Indikatívny finančný plán predpokladá relatívne rovnovážne vynakladanie finančných prostriedkov pre jednotlivé politiky vo väzbe na stanovené priority.

6.1. Indikatívny finančný plán počas celej realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Zdroje financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia:

Verejné zdroje:

- štátny rozpočet,
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania),
- rozpočet vyšších územných celkov,
- rozpočet obce.

Iné zdroje:

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

Doplňkové finančné zdroje:

- finančné prostriedky z Európskej únie (Programovacie obdobie 2014-2020).

6.2. Viac zdrojové financovanie jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viac zdrojové a bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie v obce v čase realizácie projektu. Financovanie sa bude opierať o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaným odhadom, prieskumom a čiastočne vychádzalo z existujúcich výkazov výmer z rozpočtov. Konečné podoby budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár č. F5 – Model viac zdrojového financovania a indikatívny rozpočet - sumarizácia

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úver. zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
		Vlastné celkom			EÚ (EŠIF) celkom, VUC, iné					
		Rok	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA										
Opatrenie 1.1 Znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce	1.1.1 Spolupráca s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny	2017 2025	0,00							
		2017 2025	0,00							
	1.1.2 Pomoc a podpora mladým pri začatí podnikania a pomoc pri samozamestnávaní	2017 2025	0,00							
Opatrenie 1.2 Rozvoj spolupráce	1.2.1 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	2017 2025	0,00							
	1.2.2 Rozvoj cezhraničnej spolupráce	2017 2025	0,00							
Opatrenie 1.3. Poskytovanie služieb obyvateľom, seniorom, bývajúcim v obci	1.3.1. Zabezpečenie rozvozu stravy seniorom	2017 2025								
Opatrenie 2.1. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti	2.1.1 Vytváranie verejno-súkromných partnerstiev a rozvoj spolupráce verejného a súkromného sektora	2017 2025								
	2.1.2 Podpora vzniku malých prevádzok – pravidelné stretnutia s malými	2017 2025								

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

	podnikateľmi, pomoc pri riešení legislatívnych podmienok									
	2.1.3 Podpora projektov spolupráce – tvorba spoločných projektov s miestnymi podnikateľmi na podporu podnikania	2017 2025								
Opatrenie 2.2. Modernizácia dopravnej cestnej infraštruktúry	2.2.1 Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, odvodnenie	2017 2025								
	2.2.2 Výstavba chodníkov a parkovísk	2017 2025								
	2.2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok	2017 2025								
Opatrenie 2.3. Modernizácia a rekonštrukcia obecných budov a priestranstiev	2.3.1 Rekonštrukcia a modernizácia budovy obecného úradu a kultúrneho domu	2017 2025								
	2.3.2 Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína	2017 2025								
	2.3.3 Rekonštrukcia hracej plochy pre využitie športových podujatí	2017 2025								
Opatrenie 2.4. Bezpečnosť a ochrana obyvateľov a majetku obce	2.4.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia, mestského rozhlasu	2017 2025								
	2.4.2 Vybudovanie kamerového systému	2017 2025								
Opatrenie 2.5. Zatraktívnenie intravilánu obce	2.5.1 Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestranstiev	2017 2025								
	2.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny	2017 2025								
Opatrenie 2.6. Podpora cestovného ruchu	2.6.1 Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch kultúrneho domu	2017 2025								
	2.6.2 Propagačná a osvetová činnosť – tlač letákov a propagačných materiálov, inovácia webovej stránky	2017 2025								

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej PRO) obce Priekopa
na roky 2017-2025

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA										
Opatrenie 3.1. Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd, ovzdušia a energie	3.1.1 Dobudovanie obecnej kanalizácie a jej rozšírenie	2017 2025	645 000	645 000,00	32 250,00	612 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	3.1.2 Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovania	2017 2025	150 000	150 000	7 500,00	142 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 3.2. Efektívne odpadové hospodárstvo	3.2.1 Výstavba zberného dvora a kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia (strojový park, kontajnery, kompostéry)	2017 2025	200 000	200 000,00	10 000,00	190 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 3.3. Ochrana obyvateľov pred povodňami	3.3.1 Vypracovanie plánu protipovodňových opatrení	2017 2025	5 000	5 000,00	5000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	3.3.2 Úprava koryta miestneho potoka, hate	2017 2025	70 000	70 000,00	3 500,00	66 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opatrenie 3.4 Zvýšenie environmentáln eho povedomia obyvateľstva	3.4.1 Podpora projektov a aktivity v oblasti ochrany prírody a krajiny a environmentálnej osvedy	2017 2025	7 500	7 500,00	2 000,00	5 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00

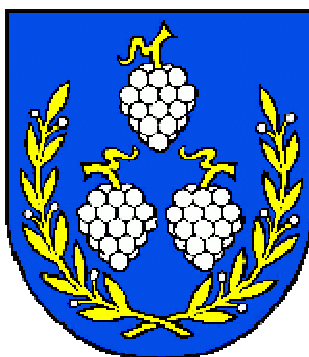
6.3. Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce. Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy Slovenskej republiky a Európskej únie a projekty, ktoré riešia mimoriadne alebo havarijné situácie.

Formulár č. F 3 – Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium	Opatrenia
1	Najvyššia	➤ projekty vyplývajúce zo zákona, alebo legislatívy EÚ ➤ projekty, ktoré riešia mimoriadne alebo havarijné situácie	
2	Vysoká	➤ projekty vyplývajúce a podporené v rámci obecného zastupiteľstva ➤ projekty MAS ➤ projekty s právoplatným stavebným rozhodnutím, ukončením VO	
3	Stredná	➤ projekty s možnosťou uchádzania sa o doplnkové zdroje financovania	
4	Nízka	➤ projekty definované ako zámery, vízie	
5	Najnižšia	➤ ostatné	

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

ZÁVER

**PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO
ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE PRIEKOPA**

7. Záver

Každý programový dokument a Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce obzvlášť, dostáva svoj zmysel nie jeho vytvorením, ale v procese jeho realizácie. Prax a samotné napĺňanie cieľov, priorít a opatrení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je skúškou kvality procesu programovania a jeho zmysluplnosti. V procese spracovania rozvojového programu obce sa aktivizujú mnohé, často dovtedy neodskúšané miestne zdroje, najmä z oblasti ľudských kapacít. Miestna samospráva ako garant a zadávateľ spracovania programu rozvoja obce, má byť zároveň garantom aj toho, aby tento potenciál, ktorý sa v procese tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce vytvoril, naplnil svoju hodnotu v procese reálneho napĺňania programu.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa je potrebné posudzovať ako dokument otvorený, ktorý sa môže dopĺňať a aktualizovať o nové aktivity podľa rozvoja sektorov a podľa úspešne realizovaných častí programu rozvoja územia. Je zrejmé, že najmä v dnešnej dobe je veľmi zložitá dokázať exaktne naformulovať prognózu rozvoja územia na dobu viac ako 5 rokov. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité akceptovať „živost“ tohto dokumentu, nakoľko iba priebežným vyhodnocovaním situácie v obci, regióne a spoločnosti a následným aktualizovaním dokumentu je možné zabezpečiť jeho aktuálnosť a zmysluplnosť.

Formulár č. Z 1

Schválenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce	
Dokument	➤ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa na roky 2017 – 2025. ➤ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC v ktorej sa obec nachádza, je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	➤ Spracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykonala obec v spolupráci s poradenskou spoločnosťou. ➤ Bol spracovaný v období: 07/2016 – 12/2016.
Prerokovanie	➤ Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie). ➤ Verejné pripomienkovanie. ➤ Posudzovanie SEA je nerelevantné.
Schválenie	➤ Návrh uznesenia obecného zastupiteľstva – OZ schvaľuje predložený Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa na roky 2017– 2025 dňa .0.2017, uznesenie č.....

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

8. Povinné prílohy Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Priekopa

8.1. Príloha č. 1

Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR:

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Priekopa
Forma spracovania	- s pomocou externého odborníka - s pracovníkmi samosprávy
Zoznam členov	
Gestor	Ing. Peter Sekerák, starostka obce
Koordinátor	
Interní partneri	Ing. arch. Marianna Bošková Ing. Monika Bajúžiková
Obec Priekopa	OZ zo dňa2017

8.2. Príloha č. 2

Zoznam informačných zdrojov použitých v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce:

Formulár č. PP 1

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov				
Názov dokumentu/zdroj	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Oblasť dát/téma	Webová stránka
Partnerská dohoda Slovenskej republiky 2014-2020	2020	národná		www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	národná		www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	národná		www.mpsr.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	národná		www.employment.gov.sk
Operačný program kvalita životného prostredia	2020	národná		www.opzp.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK	2022	regionálna		www.vucke.sk
Program odpadového hospodárstva	2015	miestna		
Štatistický úrad SR			pôdny fond	www.statistics.sk
Štatistický úrad SR			demografia	www.statistics.sk
Štatistický úrad SR			vzdelávanie a školstvo	www.statistics.sk
Štatistický úrad SR			bývanie	www.statistics.sk
Štatistický úrad SR			ekonomické zdroje	www.statistics.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie Obec Priekopa

8.3. Príloha č. 3

Zoznam použitých skratiek v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce:

ČOV	Čistička odpadových vôd
DPH	Daň z pridanej hodnoty
DPPO	Daň z príjmov právnických osôb
ESO	Efektívna spoľahlivá otvorená verejná správa
EÚ	Európska únia
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
MRK	Marginalizované rómske komunity
NRSR	Národná rada Slovenskej republiky
OcÚ	Obecný úrad
PO	Prioritná oblasť
PRO	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR	Slovenská republika
VS	Verejná správa
VŠ	Vysoká škola
VÚC	Vyšší územný celok